

Evankeliset kesäjuhlat

Elämän aarteita

Tampereella, Kalevan kirkossa

7.-9.6.2019

Katso ohjelma ja lisää s. 4
tai evankeliset.net/kesajuhla

Elysanomat

ELYN tiedote 3 2019

Sisällysluettelo

- s. 3 Mitä sinulle kuuluu? *Pekka Kiviranta*
- s. 4 Elämän aarteiden äärelle *Olli Hallikainen*
- s. 5 Kristinuskon ydinkysymysten äärellä *Risto Moisio*
Kesäjuhlaohjelma pe 7.6., la 8.6.
- s. 6 Kristinuskon ydinkysymysten äärellä *Risto Moisio*
Kesäjuhlaohjelma su 9.6.
- s. 8 Kalevan kirkon pohjapiirroksia
- s. 9 Kokkolan naistenpäivässä rohkaistiin naisia
jaksamaan arjessa *Satu Kivisaari*
- s. 10 Kristus-uskosta on kyse *Jaakko Rusama*
- s. 12 Suomen ja Inkerin ev.-lut. kirkkojen neuvottelu-
kunnan jäsenet tapasivat Hollolassa *S. Kivisaari*
- s. 14 Jumalan valitut - Maria, valittu joukossa
vaimojen *Kari Lähdesmäki*
- s. 16 Uskonnonvapaus ja Elämän Leipä aiheena Elyn
vuosijuhlan paneeleissa
- s. 18 Ely-seminaarissa sanottua
- s. 19 Lähtekää rauhassa - ja palvelkaa Herraa iloiten!
Erja Kalpio
- s. 20 Retki Nurmekseen -kronikka *Veikko Keskitalo*
- s. 22 Tapahtumakalenteri

Kannen kuvat
Virpi Tuominiemi

Elysanomat

Toimituksen sähköposti: ely@evangeliset.net
Lehden toimitus: Elyn työntekijät
Taitto: Virpi Tuominiemi
Painopaikka: Erweko Oy, Oulu

ISSN-L 1799-9731
ISSN 1799-9731 (painettu)
ISSN 1799-974X (verkkojulkaisu)

Elysanomat on Evankelinen lähetysyhdistys - ELY ry:n
jäsenlehti.

ELYN työntekijät:

Erja Kalpio, aluepappi

Lemmikintie 5, 58700 Sulkava
p. 045 675 8917

Sähköposti: erja.kalpio@evangeliset.net

Satu Kivisaari, aluesihtööri

Teikarintie 29, 62170 Lakaluoma
p. 050 563 6079

Sähköposti: satu.kivisaari@evangeliset.net

Harri Kuhalampi, aluepappi

Koulukatu 5 C 49, 33200 Tampere
p. 040 585 6695

Sähköposti: harri.kuhalampi@evangeliset.net

Antero Rasilainen, pääsihtööri

Kaitatie 6, 45610 Korja
p. 045 134 4634

Sähköposti: antero.rasilainen@evangeliset.net

Toimisto:

Kokkolantie 12, 43500 Karstula

Virpi Tuominiemi, toimistosihtööri

p. 040 415 9416

Sähköposti: ely@evangeliset.net

Päätili:

K-S OP IBAN FI28 5114 0220 0343 69

Rahankeräyslupa

Luvan saaja: Evankelinen lähetysyhdistys - ELY ry (2243354-4)

Luvan myöntäjä: Poliisihallitus

Luvan nro: RA/2017/770

Myöntämisaikajako: 10.8.2017

Toimeenpanoaika: 10.8.2017-9.8.2019

Toimeenpanoalue: Koko maa pois lukien Ahvenanmaa

Toimeenpanija: Evankelinen lähetysyhdistys - ELY ry

Kerätyt varat käytetään yhdistyksen tekemään lähetystyöhön Virossa ja Venäjällä sekä Sambiassa tehtävään kasvatus- ja koulutustyöhön TEDITE-koulussa (Towards Equality, Democracy and Economical growth by IT - Education). Kotimaassa varoja käytetään lapsi- ja musiikkikasvatustyöhön, koko perheen laulutapahtumien järjestämiseen, lapsi- ja perheleirien kuluihin sekä Raamattu- ja lähetystapahtumien järjestämiseen yhdessä luterilaisten seurakuntien kanssa. Lisäksi varoja voidaan käyttää yhdistyksen toiminnasta tiedottamiseen.

Kerättävät varat on tarkoitus käyttää samalla tai seuraavalla tilikaudella.

Esim. joulukeräyksen tulot tilitetään

tilinumero IBAN FI06 5114 0220 0380 83

Mitä sinulle kuuluu?

Kristittyinä me olemme osa seurakuntaa. Seurakunnan olemukseen kuuluu yhteen tuleminen, uskon elämistä todeksi yhdessä. Me käymme messussa, raamattupiirissä, lähetysillassa jne. Myös Evankelinen lähetysyhdistys - ELYn työssä yhteen tulemisilla on suuri merkitys. Naapuriseurakunnassa järjestettävään ELYn kirkkopyhään tullaan kauempaakin. Kesäjuhlassa tavataan ystäviä eri puolilta Suomea. Nämä kohtaamiset ovat yksi oleellinen osa juhlan kokonaisuutta.

Nämä kohtaamiset aloitetaan usein kysymyksellä: Mitä sinulle kuuluu?

Se on tärkeä kysymys. Me haluamme tietää, mitä pitkästä aikaa tavatulle ystävälle kuuluu. Eikä ole kyse uteliaisuudesta, vaan uskon yhteydestä. Toisen surut ovat myös meidän surujamme, niin kuin ilotkin. Tieto vakavasta sairaudesta johtaa ainakin mielessä esirukoukseen toisen puolesta. Viesti puolison kuolemasta johtaa lämpimään, lohduttavaan halaukseen.

Kuulumisten kysyminen on tärkeä osa ELYn työn kokonaisuutta.

Vanha tarina kertoo opettajan ja oppilaan kohtaamisesta. He olivat tavanneet useita kertoja ja keskustelleet elämän suuristakin kysymyksistä. Oppilas halusi saada itselleen mahdollisimman paljon opettajan viisaudesta.

Keskustelut opettajan luona aloitettiin aina teellä. Nyt opettaja kaatoi oppilaalleen teetä. Oppilas huomasi, että kuppi täyttyi, sitten täyttyi kupin aluslautanen, ja hiljalleen teetä alkoi valua pöydälle.

Lopulta oppilas rohkaistui sanomaan: Hyvä opettaja, teekuppi on jo aivan täynnä, ei siihen mahdu enää yhtään lisää.

Opettaja lopetti teen kaatamisen, katsoi oppilasta silmiin ja sanoi: "Sinun mielesikin on niin täynnä asioita, että sinne ei mahdu enää uutta."

Kun me tulemme ELYn seuroihin tai juhlaan, meillä on monia odotuksia. On hyvä laulaa Siionin Kanteleen lauluja. Pysähtyä Jumalan sanan äärellä. Rukoilla yhdessä. Mutta joskus voi mielen kuppi olla niin täynnä asioita, että ei siihen mahdu enää mitään uutta. Arjen huolet ovat täyttäneet kupin ääriään myöten. Asiat pyörivät mielessä yön valvottuina hetkinä ja päivän askareissa. Eikä tiedä, miten niistä rohkenisi puhua. Tai kenelle. Olisipa joku, joka ihan tarkoittoa kysyisi: Mitä sinulle kuuluu? Kunpa olisi aikaa rauhassa keskustella.

Mutta onko minusta kuuntelijaksi? Entä jos esiin tulee asioita, joissa en osaa mitään sanoa?

Televisiossa esitetty sarja "Särkynyt enkeli" kertoi pienen yhteisön papista, joka työssään ja omassa elämässään joutui kohtaamaan monenlaisia asioita. Kun tämä katolilainen pappi aloitti sielunhoidollisen keskustelun tai ripin, hän sytytti kynttilän ja sanoi: Sytytän tämän kynttilän muistuttamaan meitä siitä, että Kristus on tässä läsnä.

*Puheenjohtaja-Pekka Kiviranta ja Knuutti.
Kuva Mauno Parviainen*

Useimmiten me emme näissä keskusteluissa sytytä kynttilää, mutta on tärkeä muistaa: Kristus on itse tässä läsnä. Usein Kristuksen läsnäolo näkyy siinäkin, että kuuntelija saa jostakin juuri oikeat sanat kysymyksiinsä.

On syytä myös pitää kirkkaana mielessä se, että kuuntelijan tehtävä ei ole vastata, vaan kuunnella. Jos omassa elämässä on joutunut kohtaamaan samankaltaisia asioita, voi toki kertoa, miten itse niistä selvisi. Mutta jokainen kuitenkin elää oman elämänsä ja löytää ratkaisut elämänsä kysymyksiin. Tärkeää on, että on ystäviä, jotka ruokoilevat ja myös rohkenevat kysyä: Mitä kuuluu?

Pekka Kiviranta

Elämän aarteiden äärelle

Tampereen Kalevan kirkossa on korkea mäntypuinen taideteos Särkynyt ruoko. Se viittaa Jesajan kirjaan: *"Murtunutta ruokoa hän ei muserra, lampun hiipuvaa liekkiä hän ei sammuta."* Taideteos kertoo miten Jumala kohtaa ihmisen. Jumala tulee lähelle, ottaa murtuneen syliinsä ja parantaa haavat.

Vapahtajamme Kristus on murtunut ihmisen puolesta. Hän on itse tullut ihmiseksi ihmiselämän kipujen ja kysymysten keskelle. Siksi ikävöimme hänen lähelleen ja pyydämme että hän olisi läsnä kaikissa päivissä.

Särkynyt ruoko on kirkossa alttarin takana. Se kertoo että alttarille ovat kaikki tervetulleita. Kaikki särkyneet ja murtuneet saavat tulla armon alttarille. Siellä jaetaan armon ateriaa, pyhää ehtoollista. Siinä Vapahtaja Kristus murretaan leivässä meille. Kristuksen veri viinissä välittää syntien anteeksiantamuksen. Kaikki armon aarteet ovat vastaanotettavissa alttarilla. Kaikki saavat tulla.

Kalevan kirkon alttarilla on myös iso puinen risti. Sen sakarat taipuvat alaspäin ikään kuin ottaakseen ihmisen syliinsä. Tämä erikoinen risti kertoo siitä miten Jumala ottaa jokaisen ristin luo tulijan vastaan. Hän sulkee syntisen ja haavoitetun syliinsä, antaa anteeksi ja parantaa haavat. Ristin luona kiusatulla paras paikka on.

Vielä kirkon alttarikaide on erityinen. Se avautuu seurakuntaan päin. Alttarikaide kutsuu polvistumaan ja ottamaan vastaan pyhän ehtoollisen. Sen siunauksen varassa on hyvä ja turvallista elää.

Kalevan kirkko ja sen alttarin taideteokset välittävät Jumalan avaraa armoa. Se armo tulee lähelle ja sulkee syliinsä pienet ja suuret, lähellä ja etäämmälläkin olevat. Elämän ja armon aarteet ovat kaikkia varten.

Tervetuloa ELY:n kesäjuhlaan Tampereelle Kalevan kirkoon etsimään ja löytämään Elämän aarteita.

Olli Hallikainen
tuomiorovasti

Tuomiorovasti Olli Hallikaisen raamattutunti *"Elämän aarteet"* 8.6. klo 16 Kalevan kirkossa. Rovasti Hallikainen myös sunnuntain *"Elämän aarteita"* -pääjuhlassa Kalevan kirkossa.

Elämän aarteita

Kristinuskon ydinkysymysten äärellä

Kuva Urpo Vuorenoja

Kuva Hannu Jukola

Kuva Juha Valkeajoki

Mitä aarteita jokapäiväiseen elämäämme kuuluu? Sitä pohditaan Evankelinen lähetysyhdistys - ELY ry:n kesäjuhilla 7.–9. kesäkuuta Tampereella.

- Helluntain aattona on sopivaa kysyä, kuka Pyhä Henki on. Haluan miettiä, mitä hyvää Jumala haluaa meille antaa, kun hän lähettää oman Henkensä. Aikamoisia aarteita, pohtii emerituspiispa **Eero Huovinen**, joka saarnaa 8.6. kesäjuhlien Tuomasmessussa Aleksanterin kirkossa.

– Jumala antaa maallisia ja hengellisiä aarteita. Isä meidän -rukouksessa pyydetään ensin jokapäiväistä leipää, sitä, mikä on kohtuullisen elämän kannalta tarpeen. Sitten pyydetään, että Jumala antaisi meidän syntimme anteeksi. Koska hän antaa anteeksi, meidänkin tulee antaa toisillemme anteeksi, Huovinen tiivistää juhlien teemaa.

Tampereen hiippakunnan piispa **Matti Repo** on samoilla linjoilla.

– Perheenjäsenet, läheiset ihmiset, mielekäs työ ja riittävä toimeentulo, terveys, rauha ja oikeus kuuluvat aarteina jokapäiväiseen leipäämme. Hengellisiä aarteita ovat pyhä kaste, seurakuntayhteys, säännöllinen jumalanpalvelus sekä osallisuus Jumalan lupamasta ikuisesta elämästä, kertoo Repo, joka saarnaa 9.6. kesäjuhlien messussa Kalevan kirkossa.

Ohjelma

Perjantai 7.6.

- 17.00 Talkoolaisten infoilta,**
Kalevan kirkko, Katakombi
- 19.00 Iltamessu,** Kalevan kirkko
liturgi Salla Häkkinen, saarna Harri
Kuhlampi, kanttori Eveliina Ylikoski, Duuria

Lauantai 8.6.

- 8.30 Sämpyläkahvit, Kalevan kirkko, ala-aula
- 10.00 Aamukahvi, ElyCafe, Kalevan kirkko, sali 9
- 10.30 ELÄMÄN JYVÄSIÄ, aamumietiskely**
Kalevan kirkko, Katakombi
Aija-Leena Ranta, Maria Pitkäranta
- 12.00 AARTEIDEN ÄÄRELLE,** Kalevan kirkko
Salla Häkkinen, Antero Rasilainen, Pekka
Kiviranta, Timo Reuhkala, juonto Satu
Kivisaari, kanttori Eveliina Ylikoski,
Ely-kuoro, joht. Paavo Pitkäranta
- 13.00 Lounas, Kalevan kirkko, ala-aula ja sali 1
- 14.30 JAETUT AARTEET,** Kalevan kirkko
Paneelikeskustelu lähetystyöstä, moni-
kulttuurisuudesta ja uskonnonvapaudesta,
kanttori Ville Karhula
- 16.00 ELÄMÄN AARTEET,** Kalevan kirkko
Raamattutunti Olli Hallikainen, juontaja Erja
Kalpio, kanttori Ville Karhula, Sirpaset
- 18.00 LUVATUT AARTEET,** Aleksanterin kirkko
Tuomasmessu, liturgina Katriina Hallikainen,
saarna piispa emeritus Eero Huovinen
- Messun päätyttyä tee- ja pullatarjoilu,
myynnissä makkaraa ja muurinpohjalettuja
- 20.30 ELÄMÄN KAUNEUS JA KATOAVAISSUUS**
- **Hiljainen vaellus,** Kalevankankaan hautaus-
maa, kokoont. kappelin portailla, oppaana Jussi
Holopainen
- 21.00 Konsertti,** Tampereen tuomiokirkko
Maria Rajakorpi, laulu,
Maria Böhm, säestys
Ohjelma 10 euroa.

Evankeliset kesäjuhlat Tampereella 7.-9.6.2019

Ohjelma

Sunnuntai 9.6.

8.30 ElyCafe palvelee, Kalevan kirkko, sali 9

9.00 Aamuseurat,

Kalevan kirkko, Katakombi
Erja Kalpio, Satu Kivisaari,
Kauno Perkiömäki

10.00 **Juhlamessu**, Kalevan kirkko
liturgi ja saarna piispa Matti Repo,
liturgiavustaja Salla Häkkinen, urkuri
Osmo Honkanen, kanttori Pirjo Mänty-
vaara, Gospelkuoro ilo, joht. Pirjo
Mäntyvaara

11.30 Lounas, Kalevan kirkko, ala-aula ja sali 1

13.00 **ELÄMÄN AARTEITA**, Kalevan kirkko
Pääjuhla, Olli Hallikainen, raamattu-
opetus Tuula Sääksi, Sansan Hanna-
työstä ja radiotyöstä kertovat Eeva ja Jari
Vähäsarja, Salla Häkkinen, uruissa Esa
Toivola, juontajana Antero Rasilainen

ElyCafe palvelee juhlan päätyttyä

LAPSET

Lapsia varten on omaa ohjelmaa juhlien aikana
(Kalevan kirkko, sali 4).

La 8.6.

11.45-13 Lapsiparkki *

14.30-16 Lasten kesätahtuma, jossa luvassa
mm. Leku Leijonan lauluhetki ja muuta puuhaa

Su 9.6.

9.45-11.30 Muskaripyhis

12.45-15 Lapsiparkki *

* Ilm. 31.5. mennessä hanna.rajalin@evl.fi

RUOKAILUT

Lounas tarjolla molempina juhlapäivinä **Kalevan
kirkon ala-aulassa ja salissa 1.**

ElyCafe palvelee tilaisuuksien väliajoilla koko
juhlien ajan, **sali 9.**

YHTEYSTIETOJA

Elyn aluepappi Harri Kihalampi

p. 040 585 6695

harri.kihalampi@evankeliset.net

Talkoolaiset:

Maria Pitkäranta, p. 0500 440 317

mariapitkaranta@gmail.com

Herätysliikkeet myönteinen voimavara

Repo kokee ELY:n – kuten muutkin herätysliikkeet – kirkon myönteiseksi voimavaraksi.

– Ne vaalivat jotain syvällistä aarretta evankeliumin kokonaisuudessa. Lauletaan omaa virsikokoelmaa, pidetään seuroja sekä rippi- ja pyhäkouluja, järjestetään kesäjuhlia ja tuetaan kokonaiskirkon lähetystä.

Anna-Mari Kaskinen väittää rohkeasti laulussa: *”Kun joku on lähellä Jeesusta, hän ihmettä katselee. Ja se mitä maailma tarjoaa, sen rinnalla*

kalpenee.” Huovisen mukaan tuo toteutuu Jeesuksen kehotuksessa: *”Rakasta Herraa, Jumalaasi, koko sydäimestäsi ja koko sielustasi, koko voimallasi ja koko ymmärrykselläsi, ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.”* Tähän käskyyn sisältyy kaikki, mikä elämässä on tärkeää. Repo toteaa, että lähellä Jeesusta voi olla vain olemalla lähellä toisia ihmisiä. Siksi Jumala tuli ihmiseksi Jeesuksessa – siis lähellemme. Jeesuksen hyvyttä voi kokea uskossa Jumalaan ja rakkaudessa lähimmäiseen.

Tampereen hiippakunnan piispa Matti Repo uudessa stolassa ja hiipassa 60-vuotisjuhlamessuissaan. Asusteet on suunnitellut tekstiilitaiteilija Helena Vaari. Kuva: Tampereen hiippakunta / Jussi Valkeajoki.

Piispa Repo saarnaa 9.6. kesäjuhlien messussa Kalevan kirkossa.

Elämän aarteita

*Evangelisen lähetysyhdistyksen kesäjuhlat 7.-9.6. Kalevan kirkossa (Liisanpuisto 1).
Tuomasmessu "Luvatut aarteet" 8.6. klo 18 Aleksanterin kirkossa, saarna emerituspiispa Eero Huovinen.*

Kuva Hannu Jukola

Ajoittain kristittyjä pohdituttaa se, että oikeassa oleminen tuntuu sivuuttavan armon ja aidon keskinäisen yhteyden. Moni myös miettii, voiko erilaisuus piristää kristillistä elämää yhteyden katkeamatta.

Huovisella on asiaan selvä kantaa:

– Ne asiat, jotka yhdistävät meitä, ovat suurempia kuin ne, jotka erottavat meitä. Jos luotamme Jumalaan, emme voi unohtaa sitä, mikä meitä yhdistää.

Repo taas pohtii:

– Oma kristityksi tuleminen tie asetetaan helposti Jumalalle normiksi: juuri näin Jumala toimii. Mutta mitä syvällisemmin oppii tuntemaan oman uskonsa aarteet Kristuksessa, sitä kirkkaammin näkee samoja aarteita muillakin.

Revon mukaan erilaisuutta voi olla jumalanpalvelusten muodoissa, musiikissa ja rukouksissa, tyyliissä ja tavoissa. Kristus-keskukseen kiinnittyvässä uskon sisällössä ei ykseyttä kuitenkaan tule särkeä.

Nuorilla oikeus kapinoida

Viihdetaiteilija Ismo Sajakorpi on kysellyt Tampereen Keskustorin liepeillä muutamilta nuorilta kirkossa käymisestä. He kertoivat, etteivät käy kirkossa ja syyksi he ilmoittivat: "Kirkonmenot ovat miljoona vuotta vanhoi stoorei, ei kunnon biittii ja souta." (Tampere-lainen 13.2.2019)

Vanhemmat ikäpolvet saattavat tästä huolestua, koska kokevat nuo vanhat stoorit ajankohtaisiksi ja keskeisiksi hyvän elämän ja ihmissuhteiden, jumalasuhteen ja iankaikkisen elämän kannalta.

Eero Huovinen ei ole nuorista huolissaan.

– Nuorilla on oltava oikeus kapinoida meitä vanhoja vastaan. Tilaa on oltava. Korvat on pidettävä auki. Uskon kuitenkin, että jokaisen elämässä tulee aika, jolloin vanhat stoorit alkavat puhutella. Niitä on vain ennakkoluulottomasti kuunneltava.

Matti Repo pohtii huolestumista:

– "Kunnon biitti ja sou" voi hetkeksi herättää kiinnostusta kirkkoon, mutta saada myös odottamaan aina jotain uutta. Aikanaan sellainen elämänvaihe voi mennä ohi, ja aletaan arvostaa rauhaa ja pitkäkestoisuutta. Parhaiten ihminen vakuuttuu läpi elämän kannattelevasta uskosta, jos hän saa kasvaa siihen lapsuudesta saakka.

Repo arvelee, että vaikka tulee elämänvaiheita, jolloin nuori kaipaa jotain muuta kuin vanhoja stooreja, säilyy kokemus rakkaudesta ja kannattelusta osana kristittyjen sukupolvien mittaista ketjua.

– Uskon lahjoihin sisältyvät myös oikeudenmukaisuus, tasa-arvo, ihmiskunnan ykseys ja luomakunnan suojele, joiden tavoittelu yhdistää monia nuoria.

Risto Moisio

Elämän aarteita

La 8.6. klo 21
Ohjelma 10 €, saa mm. ovelta.

Kokkolan naistenpäivässä rohkaistiin naisia jaksamaan arjessa

Arjessa jaksaminen oli teemana maaliskuun naistenpäivässä, joka järjestettiin yhteistyössä Kokkolan suomalaisen seurakunnan kanssa Yksipihlajan kirkossa. Kolmen naisen kertomukset arjessa jaksamisesta avasivat mielenkiintoisen keskustelun nostaen esiin tärkeitä asioita, mitkä auttavat jaksamaan arjen haasteiden keskellä. Päivä jatkui kosmetologin, hierojan ja kampaajan toimintapisteissä, missä naiset pääsivät ilmaisiin hemmotteluhetkiin. Päivän loppuksi naiset kokoontuivat Taize-messuun, jossa saarnasi pastori Mira Heikkilä Alahärmästä. Tapahtuman työryh-

mä oli kiitollinen onnistuneesta päivästä ja hyvästä yhteistyöstä. Kiitos kaikille päivään osallistuneille sekä vapaaehtoisille vastuunkantajille!

Työryhmä jatkaa tapahtumien kehittelyä Kokkolassa mm. järjestäen ensi syksystä lähtien Päiväkahviseurat kerran kuukaudessa Kaarelan seurakuntakodilla, jonne voi tulla sekä miehet että naiset ammentamaan voimaa arkeen. Elyn ystäviä on tavattavissa myös Kokkolan Lähetysseuralla omalla vastuuvuorollaan. Tarkimmat ajankohdat löydät Elykalenterista.

Työryhmän jäseniä: vas. Salme Heino, pappi Sari Kontinen-Koski ja Satu Kivisaari.

Arjessa jaksamisesta keskustelemassa vas. Satu Kivisaari, Aino-Sofia Koivisto Kokkolasta, Mira Heikkilä Alahärmästä sekä Auni Vannesluoma Alavudelta.

Mistä sinä saat voimaa arkeen?

- Minä saan voimaa ystävistä.

- Jumalanpalvelus ja ehtoollinen.

- Puoliso, joka on rinnalla myötä- ja vastamäessä.

- Minä ammennan voimaa arkeeni Raamatun lukemisesta.

- Minulle tärkeää on liikunta ja luonnossa kulkeminen.

- Musiikki ja taide sekä muut harrastukset.

- Hyvä ruoka, parempi mieli!

- Lapset ja lapsenlapset
- elämän ilo!

- Rakkaus

- Minä rukoilen usein, se antaa voimaa päivääni.

Kristus-uskosta on kyse

Onko sinulla huoli huomisesta? Miltä tulevaisuus näyttää? Osaammeko elää ihmisiksi ja pitää huolta toisistamme ja ennen kaikkea siitä, minkä olemme saaneet lahjaksi?

Pääsiäistä edeltävällä paastolla ei välttämättä ole mitään tekemistä ruokavalion kanssa. Paasto tarkoittaa itse asiassa kieltäytymistä sellaisesta, mikä voisi estää keskittymästä siihen, mitä tuleman pitää. Pääsiäisen alla paastonaika rohkaisee keskittymään ja muis-telemaan sitä, mikä oli Jeesuksen tie kohti Golgataa – ja miksi.

Pääsiäinen tuo esille kristinuskon syvimmän olemuksen: Jeesuksen ristinkuolema ja hänen ylösnousemuksensa. Jumala tuli ihmiseksi ja kärsi koko ihmiskunnan puolesta. Kristinuskon on Kristus-uskoa, ei esimerkiksi ihmisuskoa. Ei myöskään yksityisiä mielipiteitä vaan avautumista koko elämälle sellaisena kuin olemme sen lahjaksi saaneet. Elämä on lahja, usko Jumalaan on lahja. Molempia saamme käyttää täysimääräisesti.

Puhe Jeesuksen jumaluudesta oli käsittämätöntä hänen seuraajilleen ja tuhansille häntä kuunnelleille. Monin tavoin olemme nyt samankaltaisessa tilanteessa. Jeesuksen esittämä viesti on edelleen hankala, se satuttaa ihmisen uskoa omiin voimiin ja kaikkivoipaisuuteen. Kristillinen sanoma on vallankumouksellinen sanoma. Se murtaa raja-aitoja, kyseenalaistaa ajatteluamme ja samalla katsoo rohkeasti tulevaisuuteen.

Elämästä on kysymys, siitä elämästä, jonka Jumala on jokaiselle meistä antanut. Se on jokaisella erilainen ja jokaisella on tehtävä.

Opettaessani yliopistossa teologian opiskelijoita aloitin luennot usein sanomalla, että nyt keskitytään oikeastaan vain kahteen kysymykseen: ”Mitä on elämä?” ja ”Kuka on ihminen?”

Evankeliumeissa kerrotaan Jeesuksen ihmeteosta, jossa hän ruokki muutamalla leivällä ja kalalla suuren ihmisjoukon. Hän teki tämän ihmeteen, tunnusteon, että ihmiset uskoisivat.

Meille tämä tunnusteko kertoo ihmisten tarvitsemasta hengellisestä ravinnosta. Jeesus itse on elämän leipä. Hän jakaa lahjojaan meille ja opettaa meitä jakamaan omastamme tarvitseville. Tunnusteko viittaa jo siihen viimeiseen yhteiseen ateriaan, jonka Jeesus

vietti opetuslasten kanssa ennen ristinkuolemaansa. Siksi kysymykset elämästä ja ihmisyydestä kulminoituvat siihen, miksi elämme tai mitä ja ketä varten.

Me tarvitsemme ravintoa, ruokaa. Siitä muistuttaa kaikille kristityille yhteinen Isä meidän -rukous. Se on köyhien rukous. ”Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.” Kolmiyhteinen Jumala ymmärtää meidän tarvitsevan monia asioita pysyäksemme hengissä ja terveinä. Hän on luonut meidät ja tietää, että ruumis tarvitsee ravintoa, puhdasta vettä, lämpöä ja että ihmisellä on tarve kokea läheisyyttä, ystävyyttä, kauneutta ja viettää täyttä elämää. Kun rukoilemme Isä meidän -rukousta tai kun rukoilemme muutenkin, saamme viedä jokapäiväiset huolestukset ja tarpeemme Jumalan eteen. Rukous on kristityille vahvin ase. Se on lujaa luottamusta siihen, että elämme Jumalan maailmassa ja että mitään ei tapahdu Jumalan tietämättä.

Mistä ihminen sitten elää? Vanhan testamentin luku-kappaleessa ovat väkevät sanat, *”ettei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan kaikesta mitä Herra sanoo”* (5.Moos.8:3). Korinttilaisille Paavali kirjoittaa: *”Kaikki he söivät samaa hengellistä ruokaa ja joivat samaa hengellistä juomaa. Hehän joivat siitä hengellisestä kalliosta, joka kulki heidän mukanaan; tämä kallio oli Kristus.”* (1Kor.10:4)

Jumala siis lähetti ainoan Poikansa maailmaan elämän leiväksi.

Mikä sitten ruokkii ihmistä ja hänen henkeään? Mitä luen, mitä katson television viihdetarjonnasta, millä täytän ajatukseni ja maailmankuvani? Kyse ei ole vain ajankäytöstä vaan kaikesta ravitsevasta ja rakentavasta vastapainona sille, mikä köyhdyttää ja hajottaa.

Kristittyinä me saamme elää todeksi sen, mitä kristillinen seurakunta on aina julistanut: Isä Jumala pitää meistä huolen, hän on kanssamme elämän tragediaissa ja sairauksissa ja kantaa myös kuoleman lävitse. Kristillinen usko antaa voimaa kohdata elämän vastoinkäymisiä. Usko antaa voimaa ja nöyryyttä tunnistaa ongelmia ja suostua niihin, jos ulospääsytietä ei tunnu löytyvän.

Yksi vuorisaarnan kauneimmista kohdista on kuvaus Jumalan huolenpidosta:

Sen tähden minä sanon teille: älkää huolehtiko hengestänne, siitä mitä söisitte tai joisitte, älkää ruumiistanne, siitä millä te vaatettaisitte. Eikö henki ole enemmän kuin ruoka ja ruumis enemmän kuin vaatteet? Katsokaa taivaan lintuja, eivät ne kylvä, eivät ne leikkaa eivätkä kokoa varastoon, ja silti teidän taivaallinen Isänne ruokkiin ne. Ja olettehan te paljon enemmän arvoisia kuin linnut! (Matt.6:25-26)

Jeesuksen tekemä ruokkimisihme sisältää myös valtavan jakamisen ajatuksen. Se mitä olemme tarpeettomasti varanneet itsellemme huomista varten, on poissa lähimmäiseltäni tänään. Emme rukoile vain itsellemme jokapäiväistä leipää vaan leipää meille, kaikille, koko ihmiskunnalle. Rukouksen me-muoto ilmentää kaikkien ihmisten keskinäistä solidaarisuutta. Tämä on meille suuri haaste suomalaisina ja vastuullisina kansalaisina maailmassa, jossa me voimme paljon jakaa, saada ja antaa.

Kuitenkin tärkein yhteisen leivän ja keskinäisen jakamisen symboli on Jeesus Kristus itse. Ehtoollisessa leipä, Kristuksen ruumis, murretaan ja jaetaan kaikille. Kristinuskon yksi suurimmista hengellisistä tapahtumista on juuri leivän jakaminen. Jumalan valtakunta on yhteisen ilon ja keskinäisen jakamisen valtakunta, ei vain ehtoollispöydässä vaan myös elävässä elämässä.

Syvin yhteys Jumalaan koetaan siellä, missä leivästä, joka on maan ja ihmisten työn hedelmä, tulee iankaikkisen elämän leipä, joka jaetaan ja otetaan vastaan yhdessä. Siksi aina messussa Isä meidän -rukous luetaan ehtoollisenvieton yhteydessä.

Ihmisen tehtävä on jakaa Jumalan rakkautta ympärilleen. Elämme Jumalan käsittämättömän armon ja rakkauden varassa. Siitä me todistamme, sen sanoman lähetystyöntekijöitä olemme kaikki. Annamme todistuksen lahjaksi saadusta uskosta. Elämme Jumalan seurakunnassa, Kristuksen kirkossa, johon meidät on liitetty kasteen kautta.

Se, miten jaamme rakkautta ympärillemme ja elämme maailmassa ja maailmaa varten, on itse kunkin kutsumus. Irlantilaisessa kelttiläisessä rukouksessa sanotaan:

Ota minut vastaan sellaisena kuin olen. Näe, mitä minusta voi tulla. Paina sinetiksi sydämeeni ja elä minussa.

Elämän tärkein asia on sielun pelastus. Se tapahtuu yksin Jumalan armosta, ilman omaa ansiotamme. Se tapahtuu siinä, että ihmiseksi tullut Jumala, Jeesus Kristus, tulee keskellemme ja elää keskellämme. Kristillinen usko ja evankeliumi elävät siellä, missä meidän elämämmme on. Olemme jokainen eläviä todistajia. Emme tee sitä yksin, vaan Kristus saa elää meissä.

Jeesus sanoo: *"Minä olen tie."* Ja me seuraamme Kristusta. Jeesus sanoo: *"Minä olen totuus."* Ja me elämme valossa. Jeesus sanoo: *"Minä olen elämä."* Ja me jätämme taaksemme sen, mihin olemme taktuneet.

Suomen ev.-lut. kirkon ja Inkerin ev.-lut. kirkon neuvottelukunnan jäsenet 26.-28.4.2019 Lahdessa. Suomen ev.-lut. kirkon ja Inkerin ev.-lut. kirkon yhteistyöasiakirja löytyy osoitteesta: http://www.inkerinkirkko.fi/wp-content/uploads/2017/05/yhteistyöasiakirja_-2015.pdf

Suomen ja Inkerin ev.-lut. kirkkojen neuvottelukunnan jäsenet tapasivat Hollolassa

Suomen ja Inkerin evankelis-luterilaisten kirkkojen neuvottelukunta kokoontuu joka toinen vuosi keskustelemaan kirkkojen ajankohtaisista asioista. Tänä vuonna tapaaminen pidettiin Hollolassa ja Lahdessa 26.–28.4. Elyn aluesihtööri Satu Kivisaari oli yksi Suomen ev.lut. kirkon neuvottelukunnan jäsenistä. Tapaamisessa kuultiin molempien kirkkojen ajankohtaisia kuulumisia. Teologisena teemana tällä kertaa oli ”Kirkon tehtävä maallistuneessa yhteiskunnassa”.

Darja (vas.), Inkerin kirkon tiedotuksen koordinaattori, kirkkomusiikin kouluttaja kertoi kirkon ajankohtaisista kuulumista tiedotustyön osalta, jossa suunnitelmissa on tulevaisuudessa aloitella Tiekirkko-toimintaa. Kuva Satu Kivisaari.

Kuvassa neuvottelukunnan jäseniä, vas. johtava asiantuntija Tomi Karttunen, kirkkoherra Leena Haakana ja tulkki Riikka Porkola.

"Suomen ja Inkerin luterilaisten kirkkojen välillä on paljon yhteistyötä ja kanssakäymistä. Siksi on hyödyllistä, että kirkkoillamme on voimassa oleva yhteistyösopimus. Neuvottelukunta tuo vakautta ja säännöllisyyttä kirkkojemme välisten yhteyksien hoitamiseen. Se myös tarjoaa hyvän mahdollisuuden päivittää ajankohtaisia kuulumisia ja vahvistaa yhteyttä henkilötasolla. Tärkeänä pidän myös teologista keskustelua, joka on liittynyt muutamiiin edellisiin neuvottelukunnan kokouksiin", toteaa Suomen delegaatiota johtava piispa Seppo Häkkinen.*

Inkerin ja Suomen evankelis-luterilaisten kirkkojen yhteistyöasiakirjassa, joka on allekirjoitettu vuonna 2015, tuodaan esille kirkkojen yhteistyön kehittämisen ja edistämisen tärkeys "Kristuksen evankeliumin julistamiseksi maailmalle ja hänen antamansa palvelutehtävän toteuttamiseksi maailmassa."

Suomen delegaatioon kuuluvat piispa **Seppo Häkkinen**, ulkoasiain osaston johtaja **Kimmo Kääriäinen**, kirkkoherra **Leena Haakana**, aluesihtööri **Satu Kivisaari**, kansainvälisen työn hiippakuntasihtööri **Timo Rosqvist**, johtava asiantuntija **Tomi Karttunen**, asiantuntija **Ari Ojell** sekä FM, teol. kand. **Riikka Porkola**.

Inkerin delegaatiota johtaa piispa **Aarre Kuukauppi** ja muut jäsenet ovat vikaari, lääninrovasti **Olav Panchu**, pääsihtööri, kirkkoherra **Mihail Ivanov**, rehtori, pastori **Ivan Laptev**, lähetysjohtaja, diakoni **Jevgenij Razkatov**, tiedotuksen koordinaattori, kirkkomusiikin kouluttaja **Darja Shukurlyateva**, toiminnanjohtaja **Juha Saari** sekä projektikoordinaattori, tulkki **Jaroslava Novikova**.

Neuvottelukunnan kokous päättyi sunnuntaina messuun Lahden Ristin kirkossa, jossa saarnasi piispa Aarre Kuukauppi. Messun jälkeen vietettiin Inkeri-juhlaa.

Satu Kivisaari

Kuvat Darja Shukurlyateva, Inkerin kirkon tiedotuksen koordinaattori

Kirkon ulkoasiain osaston johtava asiantuntija Tomi Karttunen piti esitelmän aiheesta - Kirkon tehtävä maallistuneessa yhteiskunnassa. Karttunen avasi esitelmällään maallistumisen syitä ja seurauksia sekä kirkon tehtävää maallistumisen keskellä eri puolilla maailmaa.

Lähetysjohtaja Jevgenij Razkatov esitteli toimikunnan jäsenille Pietarissa sijaitsevan Pyhän Annan kirkon toimintaa. Kirkolla on rikas historia; kirkossa on toiminut aikanaan mm. elokuvateatteri, rock-klubi, kasino ja tatuointisalonki. Tuhoisan tulipalon jälkeen tuhkasta nousee raunioiden keskelle kirkko, josta tulee Venäjän kaikkein suosituin luterilainen kirkko. Kirkossa käy nykyään n. 100 000 ihmistä. "Jumala kykenee muuttamaan jopa ihmisen pahuuden hyväksi", toteaa lähetysjohtaja.

Kelton koulutuskeskuksen rehtori Ivan Laptev esitteli Inkeri-juhlassa Inkerin kirkon missiota ja strategiaa, tulkkina Jaroslava Novikova.

*(<https://evl.fi/uutishuone/tiedotearkisto/-/items/item/26905/Suomen+ja+Inkerin+evankelis-luterilaisten+kirkkojen+neuvottelukunta+kokoontuu+Hollolassa>)

Raamattuluentosarja

Jumalan valitut

Kuva Mauno Parviainen

Ps.84:4-5: *"Miten onnellisia ovatkaan ne, jotka saavat asua sinun huoneessasi! He ylistävät sinua alati."* Raamattu kertoo alusta alkaen meille Jumalan halusta olla ja elää luomiensa ihmisten keskellä. Se kertoo myös, kuinka Jumala mahdollistaa uudelleen ja uudelle tasolle ihmisen yhteyden häneen armon alttarin välityksellä. Siitä Jumalan tulosta ihmisten keskelle ja sinne rakennettavasta Jumalan läsnäolon telttamajasta, temppelistä ja lopulta Kristuksen ruumiina, seurakuntana tunnistettavasta Pyhän Hengen temppelistä kertoo Jumalan valitut -luentosarja. Val-

misteluryhmässä ovat olleet: **Aulis Harju, Satu Kivisaari, Pekka Kiviranta, Ulla Latomäki ja Kari Lähdesmäki.**

Jumala valitsee eri tehtäviin tavallisia ihmisiä. Syvimmiltään jokainen uskova on Jumalan valitsema ja jokaiselle Jumala antaa myös tehtäviä. Joidenkin tehtävät näyttävät erityisen suurilta ja merkittäviltä. Tähän raamattuluentosarjaan nämä neljä, Abraham, Mooses, Daavid ja Maria on valittu siksi, että juuri heidän aikanaan ja kauttaan Jumalan suunnitelma eteni käänteentekevällä tavalla.

Maria, valittu joukossa vaimojen

Maria oli Jumalan valituista se, joka sai lopulta suurimman tehtävän: tulla ennustetun, odotetun, toivotun Messiaan äidiksi. Sen vuoksi koko kristikunta muistaa hänet aivan erityisellä tavalla. Hänen nöyryytensä on ollut esikuvana lukemattomille ihmisille kautta koko maailman. Juuri Marialle enkeli Gabriel sanoi: *"Terve armoitettu, ole siunattu. Älä pelkää, Maria; sillä sinä olet saanut armon Jumalan edessä. - Sinä tulet raskaaksi ja synnytät pojan, ja annat hänelle nimen Jeesus. Hän on oleva suuri ja häntä pitää kutsuttavan Korkeimman Pojaksi, ja Herra Jumala antaa hänelle Daavidin, hänen isänsä valtaistuimensa, ja hän on oleva Jaakobin huoneen kuningas iankaikkisesti ja hänen valtakunnallansa ei pidä loppua oleman. Ja tähän Maria vastasi: Tapahtukoon minulle niin kuin Jumala tahtoo."* Luuk.1:28-

Neljättä luentokertaa voi havainnollistaa Mariasta kertovan runoesityksen "Maria, valittu joukossa vaimojen" -tavoin. Koosteessa on seuraavien ru-

noilijoiden tekstejä: Irja Askola, V. A. Koskeniemi, Veikko Larjatie, Maaria Leinonen, Anneli Lähdesmäki ja Oiva Paloheimo sekä tekstejä Raamatusta. Esityksen on suunnitellut ja ohjannut **Anneli Lähdesmäki.** Hänen lisäseen runoja esittävät **Satu Kivisaari** ja **Ulla Latomäki.** Musiikista ja säestyksistä vastaa **Pirkko Huotari** tai joku muu tehtävään kutsuttava. Esityksen voi aloittaa mm. Siionin Kanteleen laululla 9.

Ohessa V. A. Koskeniemen runo, joka on yksi esitykseen kuuluvista runoista sekä kuvia ensiesityksestä Seinäjoen Ely-seminaarissa.

Ehkäpä saat tästä kipinän järjestää tämän raamattuluentosarjan myös omassa kotiseurakunnassasi. Jos, niin ota yhteys Satu Kivisaareen ja kaikki järjestyy.

Teksti ja kuvat Kari Lähdesmäki

MARIA

"Yli Libanonin-vuorten nousee kuu.
Kesäillassa Nasaret uneksuu.
Jo lepää höylä Joosefin,
on hiljaista talossa mestarin.
On tehtynä päivän askaret,
Uni voittaa vanhan jäsenet.
Maria, Maria hän viipyy vaan
tuvan sopessa ääneti, paikallaan.
Unet verhoo luomia silmien,
hän on nuori vielä kuin tyttönen,
maan lapsi ja synnin - puoleks vain
ja paratiisin puolittain.
Hän on halpa ja armoon arvoton,
hänet sentään enkeli valinnut on,
hän tietää Korkeimman katseensa luoneen
hänen puoleensa joukossa vaimojen.
Ylin voima on varjonnut Joosefin huoneen -
Maria, Herran piikanen!

Hän nousee ja kulkee kuutamoon,
ulos laakson ja liljakartanoon.
Hän käy kuin unta nähden,
hän on iloissaan, hän on suruissaan
oman ainokaisen tähden.
Hän miettii äidinonneaan:
mit' on tuleva hänen pojastaan?
Hän varmaan kruunua kantaa kerta,
hän onhan kuningas Daavidin verta!
Hän on väkevä, sodassa voittamaton
ja kaunis kuin päivä hän nähdä on,
ja purppurassa hän varmaan käy,
eik' otsallansa pilveä näy,
on maljassa ylitsevuotavainen -
hänen poikansa ihanainen!

Maria, Herran piikanen,
sinä valittu joukossa vaimojen,
joka liljakartanossa käyt,
ovat pettävät kaikki sun unten näyt!
Laps synnin ja maan olet puoleks vain
ja paratiisin puolittain,
Maria, laakson lilja, joka kuuta katselet,
sinä ihmisen poikaa tunne et.

Hänell' ei ole kultaa, kunniaa,
ei kunne hän päänsä kallistaa.
Hän kulkee kaikkeen maailmaan,
hänen sanansa väärin tulkitaan.

Hän istuu ystäväin kesken pöytään,
hänen rinnaltansa petturi löytään.
Hän maailmalle lohdun antaa
ja maailma hänelle vihaa kantaa.
Kuin ei kukaan toinen hän syytön on
ja luetaan ryövärein joukkohon.
Ei otsallansa päärryt loista,
on kruununsa orjanrappuroista.

Maria, laakson lilja, joka kuuta katselet,
pois pyyhi kulmiltasi kyynleet!
On poikas kuningas Daavidin verta:
hän voittaa maailman kerta!

Maria, äiti äitien,
Maria, Herran piikanen!"

Uskonnonvapaus ja Elämän Leipä aiheena Elyn vuosijuhlan paneeleissa

Uskonnonvapaus

Keskustelu uskonnonvapaudesta on Suomessa tänään ajankohtaista. Siksi aiheesta käytiin paneelikeskustelu Elyn vuosijuhlassa Seinäjoella. Keskustelijoina olivat Elyn aluepappi, EU:ssakin uskonnonvapausasioita hoitanut **Harri Kuhalampi** sekä Seinäjoen kaupungin perusopetusjohtaja **Jari Jaskari** ja Elyn pääsihteeri **Antero Rasilainen**.

Uskonnonvapauslain tarve pohjautuu jo 1600-luvun uskontopakon aikaan, jolloin sai kuulua vain luterilaiseen kirkkoon. Vuosisatojen myötä eri kirkko- ja uskontokuntia tuli monista syistä alueellemme. Ne edellyttivät saada harjoittaa omaa uskontoaan. Suuren muutoksen tarjosi myös 1860-luvun lopulla kirkon muodostuminen omaksi, valtiosta erillään olevaksi organisaatioksi. Varsinainen uskonnonvapauslaki säädettiin v. 1922 ja se uudistettiin nykyiseen muotoonsa v. 2003.

Uskonnonvapaus perustuu paitsi Suomen perustuslakiin, myös YK:n ihmisoikeusjulistukseen eli: jokaisella on oikeus kuulua siihen uskontokuntaan mihin haluaa tai olla kuulumatta mihinkään. On oikeus tunnustaa uskontoa/harjoittaa sitä, ellei harjoittaminen loukkaa lakia tai hyviä tapoja. Ketään ei ole lupa syrjiä vakaumuksensa takia. Laki määrittelee lisäksi monia muita erilaisia kohtia.

Uusin laki loi käsitteet: positiivinen ja negatiivinen uskonnonvapaus. Positiivinen tarkoittaa, että yksilöllä on oikeus uskontoon, esimerkiksi

kiksi koulussa oppilaalla on oikeus saada oman uskontonsa mukaista opetusta. Negatiivinen puolestaan vapauttaa uskonnosta. Sama laki turvaa siis myös uskonnottomien oikeudet.

Viime vuosina Suomi on muuttunut monikulttuuriseksi ja moniuskontoiseksi. Se on meille haaste opetella rauhassa hankkimaan tietoa

muista vakaumuksista ja kunnioittamaan toistemme näkökantoja. Uskontojen edustajat kokevat monenlaisia hyökkäyksiä eri puolilla maailmaa. Etenemme vain rauhaa rakentamalla myös kotimaassamme: meillä kristityillä on lupa olla kristittyjä, samoin kuin esim. muslimilla on oikeus olla muslimi.

Keskustelun juonsivat Pekka Kiviranta ja Sointu-Sisko Parviainen.

Elämän Leipä

Vuosijuhlan sunnuntain päiväjuhlassa teemana oli Elämän Leipä. Yksi tilaisuuden keskustelijoista maanviljelijä **Ahti Ranto** (kuvassa vas) toi esille leipäviljan viljelyyn liittyviä haasteita sekä kiitoksen aiheita. Jumala antaa kasvun, hän saa siemenet itämään ja viljan kypsyymään sadoksi. Ihmisen tehtävänä ruoan tuottamisessa onkin toimia yhteistyökumppanina Jumalan kanssa, niin että kasvulle saadaan parhaat mahdolliset edellytykset. Silti viljely ja ruoan tuottaminen vaatii ajattelua ja suunnitelmallisuutta. Viljelijän on seurattava elämää ympärillään sekä maailmaa ja sen menoa niin, että viljely olisi tuottoisaa, mutta myös ekologista ja ilmastoystävällistä. Tarkoituksena on tuottaa terveellistä ruokaa. Samalla toiminnan täytyy olla viljelijälle taloudellisesti kannattavaa.

Leipä on välttämätön elintarvike. Samalla leipä on usein myös suuren ilon ja nautinnon lähde. Ruokaan liittyy monia merkityksiä, joita on jokaisen syytä miettiä. Jokainen ateria on ihmisiä yhdistävä ja erityinen kohtaamisen ja jakamisen mahdollisuus.

Kristus itse on se leipä, joka on tullut taivaasta pelastukseksimme. Ehtoollisessa me saamme konkreettisella tavalla vastaanottaa Kristuksen leivässä ja viinissä. Toisaalta Jumalan Sana on myös elämän leipää. Kysymys on käsitteellisemmästä ravinnosta. Jumalan Sana vetoaa ajatteluun, jolloin se edellyttää älyllistä lähestymistä siihen hengelliseen ravintoon, jota saamme sisäiseksi voimaksemme.

Seinäjoen seurakunnan johtava kappalainen **Liisa Rantala** pohdiskeli paneelikeskustelussa Elämän leivän merkitystä papin ja hengellisen työntekijän näkökulmasta. Välittäessään hengellistä ravintoa seurakunnalle hengellinen työntekijä on vahvasti koko persoonallaan mukana tässä tapahtu-

masarjassa. Hänen on oltava läsnä jokaisessa vuorovaikutustilanteessa voidakseen kohdata ihmiset. Ihmiset eivät saa hengellistä ravintoa, ellei pappi itse ole saanut voimaa ja elämää siitä samasta hengellisestä ravinnosta, jota hän on jakamassa. Ihmisten hengellinen ruokkiminen on monitahoinen tehtävä, joka samalla ravitsee ruokkijaa.

Jaakko Rusama, vs. kirkon lähetystyön keskuksen johtaja, yksi tilaisuuden keskustelijoista, toi esille leivän merkityksen lähetystyön maailmassa. Yhteisen leivän jakaminen on kuva lähetystyöstä. Kristilliset kirkot kasvavat maailmalla, vaikka Suomessa ja Euroopassa kristillisyyttä taantuu samalla kun maallistuminen voimistuu. Maailmanlaajuisesti kristinuskon tilanne ei ole ollenkaan hälyttävä. Kirkot jatkavat kasvuaan Afrikassa ja Aasiassa. Niin hengelliselle kuin maallisellekin leivälle on kysyntää Etelän kirkoissa.

Tämän päivän yhteiskunnassa on kuitenkin helppo huomata, miten Elämän Leipää on turha tyrkyttää ihmisille, jotka eivät koe olevansa hengellisen ravinnon tarpeessa. Hengellistä nälkää me emme ihmisinä pysty kenessäkään herät-

tämään. Sen vuoksi Raamatusta (Aam.8:11-12) löytyykin lohduttava lupaus:

– Koittaa aika – sanoo Herra Jumala – jolloin minä lähetän maahan nälän.

En leivän nälkää, en veden janoa, vaan Herran sanan kuulemisen nälän.

Ihmiset hoippuvat mereltä merelle, pohjoisesta itään he harhailevat etsimässä Herran sanaa, mutta eivät löydä.

Toivottavasti meidän maassamme koetaan aitoa Jumalan Sanan nälkää ennen kuin tämä ennustus toteutuu ja ihmiset eivät enää löydä tyydytystä nälkänsä.

Elämän leipä -tilaisuuden juonsivat Harri Kuhalampi ja Satu Kivisaari.

Teksti Sointu-Sisko Parviainen, Harri Kuhalampi ja Satu Kivisaari, kuvat Mauno Parviainen

Euroopan unionin tilintarkastustuomioistuimen jäsen Hannu Takkula oli mukana Harri Kuhalammen tehtävään siunaamisessa ja Elämän Leipä -päiväjuhlassa. Kotiinviemisinä Hannu sai Aarrearkku-pusseja lapsenlapsilleen.

Ely-seminaarissa sanottua

Välittömästi vuosikokouksen päätyttyä **nimettömäksi jäänyt** osanottaja piti hyvänä sitä, että vuosikokous oli aamutuimaan. Kokous sujui hyvin. Jäsenkampanja on hyvä. On syytä olla ahkeria, koska mennyt vuosi oli ensimmäinen, kun uudet jäsenet eivät paikkaa poisnuikkuneita. Lehti on hyvä ja auttaa jäsenkeräyksessä.

Kari Hirvelä Birgitta-vaimonsa kanssa pysähtyi kommentoimaan aamun vuosikokousta. Se oli heidän mielestään kiinnostava. Hyvä, että järjestettiin heti aamusta. Muu ohjelma voi nyt toteutua ilman katkoksia, sanoi Kari jatkaen: Puhetta ei silti ollut paljon. Yhdistyksen asiat olivat hyvällä mallilla. Talous oli tasapainottunut. Helsinkiin tarvittaisiin oma työntekijä, mutta siihen ei nyt ole rahaa. Vielä on Elynkin tilaisuuksissa niitä, jotka ovat mukana myös Sleyntoiminnassa, mutta samalla järjestetään seurakunnissa Elyn tilaisuuksia. Näin on mm. Ylihärmässä. Siellä seurakunnan entisen kirkkoheran Väinö Uusitalon vaikutus näkyy pitkälle.

Valma Lehto vuorostaan odotti kohta alkavaa paneelaa. Odotan teemaan selvitystä uskontojen kohtaamisesta. Samalla Valma kiitteli saamastaan lohdutuksen sanasta, kun muisti ei aina toista tarkasti asioita.

Paavo Pitkäranta piti hyvänä sitä, että puheenjohtajaksi valittiin Pekka Kiviranta. Kokous oli avoin ja mukavahenkinen. Paavo muisteli 18

Harjavallan kokousta toisen isännän alaisuudessa ja sieltä jo lapsetkin halusivat pois, kun ilmapiiri oli se mikä oli. Nyt tilanne on toinen. Ilmapiiri on miellyttävä. Onneksi ikävät muistot on jo takana-päin. Paavo-kanttori haastoi Elyn laulavaisia ensi kesän Tampereen kesäjuhille kuoroon. Hänelle voi ilmoittautua, jotta pääsee mukaan harjoituksiin.

Toinen nimetön palautteen antaja jätti kommenttinsa kirjallisena. Hän oli tullut seminaariin tapaamaan tuttuja. Myös hänestä vuosikokouksen ajankohta oli hyvä. "Päivä alkaa hyvin, kun saadaan ensin käsiteltyä viralliset asiat. Elysanomat on hyvä juttu. Olemme jakaneet sitä mm. Lauluseuroissa. Ihmiset ovat olleet oikein tyytyväisiä, kun ovat saaneet lehden. Itsekin olen lehden aina mielelläni lukenut. Asiaa ja kuulumisia. Henkilöhaastattelut ovat olleet mielenkiintoisia. Joku on liittynyt jäseneksikin, kun on ensin saanut muuttaman lehden. Mitä aiheita lehdessä pitäisi käsitellä? Siihen vastaaja sanoi, ettei nyt juuri ole mielessä mitään erityistä, mutta kun aihetta löytyy, niin ehdotamme juttuvinkkiä työntekijöille tai toimitukselle. Se kiinnostaisi, kuinka Elyn toiminta on noteerattu seurakunnissa ja kuinka yhteistyö pelaa? Voin myös ottaa Virpiin yhteyttä ja tarjota juttua. Näin olen tehnytkin ja juttuni on julkaistu. Se tuntuu mukavalta.

Muistiin kirjoitteli Kari Lähdesmäki

Kuvat Mauno Parviainen ellei toisin mainita.

Kuva Hannu Kivisaari

Lähtekää rauhassa – ja palvelkaa Herraa iloiten!

Erja Kalpion hartaushetki Elyn vuosijuhlan päätöksessä. Kuva Hannu Kivisaari.

Jokainen messu päättyy yleensä tuohon toivotukseen. Rauhaan ja sen kanssa kulkemiseen. Mistä tuossa rauhassa on kysymys?

Israelin matkaaja tulee maassa vieraillessaan oppimaan ainakin yhden heprealaisen sanan, "shalom". Juutalaisille sanotaan "shalom" ja arabeille "säläm". Mutta mitä tuo pieni sana oikein merkitsee? "Shalom", normaalisti käännettynä sanalla "rauha", esiintyy Vanhassa testamentissa yli 300 kertaa. VT:ssa sanaa käytetään useissa erilaisissa asiayhteyksissä ja sillä on hyvin laaja merkityssisältö. Sitä käytetään mm. muodollisena tervehdyksenä kuvaamaan Jumalan ja Hänen kansansa välistä liittoa. Mutta Raamatullinen rauha tarkoittaa paljon muutakin.

"Shalom" merkitsee kokonaisvaltaista hyvinvointia, terveyttä, onnellisuutta, taloudellista turvallisuutta,

tasapainoisia ja rauhallisia naapurussuhteita, oikeudenmukaisuutta, taloudellista yhdenvertaisuutta, yhteiskunnallista yhdenvertaisuutta, hengellistä tasapainoisuutta, sielun rauhaa jne.

Eikä siinä vielä kaikki! Heprean kieli on rikas kieli ja yhdestä sanasta, juurikirjaimien avulla, voimme tehdä useita, tuota sanaa syventäviä ja laajentavia merkityksiä. "Shalomiin" on kätetty koko Jumalan pelastussuunnitelma.

Rauhanuhri

Heprean "shalom"-käsitteessä on kolme juurikirjainta. Samat kirjaintunnisteet esiintyvät myös eräissä muissa käsitteissä. Muuan näistä vanhimmista käsitteistä on Shelem eli yhteysuhri.

Englantilainen Raamattu on kääntänyt Shelem-käsitteen sanalla "peace offering" eli "rauhan uhri". Kun uhraaja oli saanut kokea elämässään turvallisuutta ja menestystä, hän tahtoi ilmaista kiitollisuutensa Jumalalle tuomalla hänelle uhrilahjana "virheettömän" uhrieläimen.

Johannes Kastaja sanoi Jeesuksesta: *"Katso, Jumalan karitsa, joka pois ottaa maailman synnin."* (Joh 1:29) Jeesus on se ainoa, todellinen uhrikaritsa, joka voi luoda rauhan ihmisen ja Jumalan välille.

Kristus luo yhteyden myös ihmisten välille, Hän on purkanut erotavan väliseinän. (Ef 2:14)

Sovitusmaksu

Toinen rauha-sanan hepreankielinen johdannainen on Shilum eli maksu.

Erään ruotsalaisen professorin mukaan Jesaja 53:5, jossa sanotaan, että *"rangaistus oli hänen päällensä, että meillä rauha olisi"*, voitaisiin kääntää toisinkin. Hebreassa siinä sanotaan vain kolmella sanalla *"musar shlomeinuu alaav"* eli *"meidän rauhamme on pantu hänen päälleen."*

Tausta-ajatuksena on se, että syntimme "sovitusmaksu" on annettu Kristuksen kannettavaksi.

Se on täytetty

Rauha-käsitteen luonnetta tulkitsee myös sen kolmas johdannainen Shalem eli täydellinen.

Jeesus sanoi: *"Minun rauhani minä annan teille, en minä anna niin kuin maailma antaa."* (Joh 14:27) Rauha merkitsee täydellistä luottamusta siihen, että velkamme on sovitettu. Voimme levätä ja riemuita siitä rauhasta ja siinä rauhassa. Rauhan hinta on jo maksettu Golgatalla: *"Se on täytetty."* Tähän perustuu täydellinen rauha.

Erja Kalpio,

sanaselitykset Risto Santala

Retki Nurmekseen 19.-22.3.2019

Tänä keväänä jäi lapinmaa pohjalaisia retkeilijöitä vaille, kun Satu Kivisaari suunnisti joukkoineen Nurmekseen Pyykösen Veikon synnyinmaille.

Seinäjoelta tiistaiaamuna auto matkaan lähti, Kokkolassa oli lyhyt jaloittelu ja kahvihetki. Matka jatkui Kannuksen kautta Sieviin, josta tuli viimeiset kyytiin, näin alkoi Nurmesta kohden retki.

Satu meidät kaikki tervetulleeksi toivotti yhdessä luetun Herran Siunauksen myötä. Paavo toimi yhteislauluissa kanttorina ja hoiti myöskin retken varavetäjän työtä.

Matkan jatkuessa Satu alkoi lukea Minna Canthista, kuinka hän elämässään tasa-arvon otteita naisten puolesta halusi ajaa ja näyttää. Naisten tulisi hänen mielestään ääntään muualakin kuin kotona käyttää.

Kuski meidät aikataulun mukaan Hyvärilän kartanon pihaan sitten toi. Kartanon tarjoamat tulokahvit jokainen mielellään kyllä joi.

Majoittumisen jälkeen meitä iltapala odotti läheisen rantasaunan puolella. Oli heti alkuun tarjolla monenlaista herkkua ja valmistettu taidolla ja huolella.

Pyykösen Veikolla Nurmeksen historiasta illanvieron alkuun tarinaa riitti. Sitä oli mukava kuunnella ja siitä retkeläiset häntä kovasti kiitti.

Vielä iltahartauden jälkeen saunat oli lämpimiä, sinne, kuka halusi, sitten mennä voisi. Muutamat käytti tilaisuutta, saihan siellä lämpimässä huuhtoa matkan rasitukset kehosta pois.

Aamuhartauksista huolehti Sadun lisäksi Paavo lauluilla, kuulimme myöskin runotaiteilija Irjaa. Salme luki laulujen lomassa pyhää kirjaa.

Keskiviikkona oli aamusta liikunnan vuoro, osa lähti hiihtämään, toisia auto kuskasi Bomban kylpylään, jonne lähti moni mukaan. Eipä sohvalle lepäilemään tainnut jäädä kukaan.

Anneli ja Kalevi löysivät keskiviikkopäivälle kävelystä heille liikuntamuodon sopivan ja parhaan. Siitä tulikin pitempi lenkki, kun olivat hieman kävelleet harhaan.

Iltatilaisuuteen ja iltapalalle Haikolan taloon, päivän päätteeksi, auto meidät jälleen vei. Kyllikki kertoi Nurmeksen opiston historiasta, siitä kuinka salama sytytti talon ja sitä pelastettua saatu ei.

Sointu Sallinen esitti upeaa runomateriaalia noin tunnin verran.

Veli-Matti Sallinen päätti tilaisuuden ja luimme yhdessä Siunauksen Herran.

Torstaina aloitimme Kyllikin johdolla kaupunkiin tutustumisretken.
Ensin menimme Ortodoksiseen Kirkkoon, viivymme siellä paikallisten oppaiden seurassa pienen hetken.

Kirkon vino risti kertoo kun Jeesus ristillä oikealla puolellaan olevalle ryövärille sanoi: "Tänään sinut kanssani paratiisiin vien."

Toinen ryöväri pilkkasi Jeesusta, hänelle risti näyttää alaspäin - kadotukseen tien.

Seuraavaksi kävimme upeassa ja valoisassa Nurmeksen kirkossa, jonne reilut kaksituhatta ihmistä istumaan mahtua voi.

Suntio, meidän hiukan pyydellessä, kävi lehterillä kokeilemassa kuinka mahtavasti urut soi.

Kaupunkikierroksella tutustuimme puu-Nurmeen ja Nurmestaloon.

Siinä oppaan kertoessa porokyläkin tuli aivan siihen kuuluvaan valoon

Myös Herran Kukkaroon oli mukava silmäys luoda, kirpputorin tuotteita katsella ja makoisat kahvit juoda.

Kävimme vielä tutustumassa paikalliseen sukka-tehtaaseen, sen historiaa tehtaanjohtaja kertomuksessaan meidän kuuluviin toi.

Vielä pois lähtiessämme edullista sukkaa tehtaan myymälästä halutessaan ostaa voi.

Seuraava paikka olikin Haikolan Talossa, jonne siirryimmekin autolla tuota pikaa.

Siellä meitä odotti päivällinen valmiina ja tarjolla oli myöskin peräti villisikaa.

Seuroissa Haikolan Talossa Raili Mäkitalo toi terveisiä Venäjän Karjalasta.

Hän oli kotiutunut puhujamatkalta sieltä äsken vasta.

Vielä kuulumme näissä seuroissa puhujaa kahta muuta: Satu Kivisaarta ja Kyllikki Tiensuuta.

Meitä kuljettanut autokin tykkäsi, että kyllä täällä pitempäänkin olla vois, kun teki aivan matkan alkuun topin, eikä suostunut viemään meitä pois.

Mutta ei siinä mitään - kyllä aika siinä autossa istuessa mukavasti kului, kun Sadun johdolla opetettiin Itä-Suomen murretta ja Karjalan kieltä.

Tunnin kuluttua toinen auto näkyi tulevan hakemaan meitä sieltä.

Todella mielenkiintoisesta matkasta vetäjiä ja kaikkia mukana olleita haluamme kiittää.

Siunattua kesää kaikille ja kiitoksia vielä niin paljon, että varmasti riittää.

Veikko Keskitalo

Kuvat Satu Kivisaari

Tapahtumakalenteri

Rukoilemme siunausta järjestettävälle tapahtumille

Kesäkuussa

Su 2.6.

- **Sulkava**, kirkko, Kirkkopyhä klo 10.
- **Tampere, Aleksanterin** kirkon krypta, Yhdessä Raamatun äärellä klo 12. Harri Kuhlampi johtaa Raamatun tutkimista.

7.-9.6. Evankeliset kesäjuhlat Tampereella Kalevan kirkossa, ks. lisää s. 4 alkaen.

Ke 12.6. Kurikka, kirkko, Kesä-kirkko klo 19, emerituspiispa Jorma Laulaja, Sirpa Keski-Antila, Maarit ja Pekka Rautanen.

To 13.6. Alavus, Tapuliseurat klo 18, Satu Kivisaari, Mikko Mukkala.

Pe 14.6. Alahärmä, Ruskoranta (Haaruskankaantie 216), Isovanhempi-lapsenlapsi -leiripäivä klo 10-14, Satu Kivisaari, Anne Välimäki ym. Ilm. Sadulle p. 050 563 6079.

Ma 17.6. Lohtaja

- **Pappila** (Alaviirteentie 105), Isovanhempi-lapsi -leiripäivä "Salaisuus" klo 10-15, Satu Kivisaari, Vuokko Orjala, srkn työntekijöitä. **Ilm. 31.5. mennessä** Lohtajan kh-virastoon p. 06 8296 711.

- **Karhi**, Kaisu Puution mökki, Seurat klo 19, Satu Kivisaari.

Ti 18.6. Kurikka, Toripäivä Tapulin nurkalla klo 10-14. Elyn ystävät palvelemissa. Lisätietoja Sirpalta p. 0400 974 102.

Su 23.6. Korja (Kaitatie 6), Piha-seurat Rasilaisilla klo 14. Lauetaan Siionin Kanteleen lauluja. Tarjolla kahvia ja pullaa.

25.-27.6. Aarrearkkuleiri isovanhemmille ja lapsenlapsille Karstulan Ev. Opistolla. Ks. lisää ilmoituksesta.

Ilmoita

Tapahtumailmoitukset seuraavaan Elysanomiin
ely@evankeliset.net

tai p. 040 415 9416

(myös tekstiviestein)

8.7.2019 mennessä, kiitos.

Elysanomat 4 ilmestyy viikolla 34.

Su 30.6. Alahärmä, Ruskoranta (Haaruskankaantie 216), Naistenpäivä klo 15. Tarjoilut ennen tilaisuuden alkua. Perhon kirkkoherra Eija Seppä puhuu aiheesta kutsu ja syttyminen. Työfysioterapeutti Päivi Sillanpään matkassa liikutaan kevyesti ja kuullaan ajankohtaista tietoa naisten hyvinvoinnista. Ilta messu, Mira Heikkilä. Juonto Satu Kivisaari.

Heinäkuussa

Ke 3.7. Lapua, Kauhajärvi, Kesä-kirkko klo 19, Ulla Latomäki, Marketta Veikkola, Sari Kaidesoja, Satu Kivisaari, Suvi Tamminen.

To 4.7. Teuva, Kulmalan Esan ja Helenan metsäkappeli, Kesäseurat klo 18, Aino ja Jouko Siljamäki, Lauri Annala, Satu Kivisaari.

Kaikenikäisten

Aarrearkku-leiri

isovanhemmille ja lapsenlapsille

Karstulan Ev. Opistolla 25.-27.6.2019

Ensi kesänä valmistetaan ja kisataan keppareilla sekä seikkaillaan luonnossa. Tutkitaan Raamattua ja etsitään aarteita.

Melontaa ja kalastusta voi kokeilla Päälinjärvessä, joka on kaunis järvi Karstulan sydämessä. Tietenkin Aarrearkkuleirillä myös leikitään, askarrellaan ja etsitään aarteita yhdessä isovanhempien kanssa. Aamu- ja iltahartauksissa pääsemme tutustumaan rukouksen maailmaan.

Myös varamummot ja -paapat ovat lämpimästi tervetulleita! Leirillä majoitumme täysihoidossa siisteissä, hyvätasoisissa asuntoloissa keskellä kaunista keskisuomalaista luontoa.

Hinta: aikuinen 110 €, 6-12v. 90 €, alle 6v. 70 €, sisaralennus 10 % kurssin hinnasta. Hinta sisältää majoituksen liinavaatteineen ti-to, leiriohjelman ja materiaalit sekä ruokailut ja saunomiset.

Tiedustelut ja ilmoittautuminen:

Satu Kivisaari, aluesihtööri Ely
satu.kivisaari@evankeliset.net | p. 050 563 6079

Karstulan Evankelinen Opisto
kansanopisto@keokarstula.fi | p. 014 5252 200

Su 7.7. Lapua, Tiistenjoki, Kesä-kirkko klo 19, Ulla Latomäki, Mar-ketta Veikkola, Satu Kivisaari, Suvi Tamminen.

Ti 16.7. Himanka, srkn leirikeskus Ruona (Eteläniementie), Kesäseurat klo 19, Ulla Latomäki.

To 25.7. Lapua, Seppämestarin pihaseurat klo 18, Matti Kristola, Ulla Latomäki.

Elokuussa

Su 4.8.

- **Kannus,** Museonmäki, Kansanlau-lukirkko klo 10, saarna Matti Aho, kanttori Johanna Koivumaa, Satu Kivisaari, Tuomo Hirvi, esilauluryhmä.
- **Kouvola,** srk-keskus, Maria-sali, Kesäiset lauluseurat klo 14. Puhe Pekka Kiviranta, kahvitarjoilu.
- **Hamina,** Näkintie 387, Lauluseu-rat Osmo Näkillä klo 18. Puhe Pekka Kiviranta, srkn pappi ja kanttori. Kahvitarjoilu ja arpoja.

6.8. Retki Salamajärven kansallis-puistoon Koirasalmelle. Ks. lisää viereisestä ilmoituksesta.

Su 11.8. Lapua, tuomiokirkko, Elyn kirkkopyhä klo 10, saarna Harri Kuhalampi. Ruoka. Minä uskon? -raa-mattuluento, osa 1, Kari Lähdesmäki.

Su 18.8. Hyvinkää, kirkko (Hä-meenkatu 16), Elyn kirkkopyhä, messu klo 10, saarna Päivi Erkkilä. Kirkkokahvit ja päiväjuhla, Erkkilä, Mika Viitanen, Kosti Kallio, musiikkia.

To 22.8. Lapua, Kauhajärvi, Mökkiseurat Ulla ja Pekka Latomäen mökillä klo 18, Kari ja Anneli Lähdes-mäki, Harri Kuhalampi, Satu Kivisaari.

Su 25.8.

- **Kaustinen,** kirkko ja srk-talo, Elyn kirkkopyhä ja seurat klo 10 alkaen, Satu Kivisaari.
- **Kuortane,** kirkko, Elyn kirkkopyhä klo 10, saarna Harri Kuhalampi.
- **Lemi,** Kirkkopyhä klo 10.
- **Lapua,** srk-talon alasali, Minä us-kon? -raamattuluento klo 18, "Kristus - uskomme keskus", Harri Kuhalampi, Ulla Latomäki.

Retki

Ti 6.8.

Salamajärven kansallispuistoon

Koirasalmelle (Koirasalmentie 1220, Kivijärvi)

- klo 12 ruokailu
- klo 14 päiväseurat, puhujina: Eija Seppä, Satu Kivisaari Aarrearkkuhetki lapsille, Vuokko Orjala
- klo 16.00 Saunomista, uintia, iltakaffit

Ilmoittaudu mukaan, kimppekyydit.
Satu p. 050 563 6079

Juhlakonsertti Alahärmän kirkossa

"Kiitä sieluni Herraa!"

Su 8.9. klo 14

*Veikko Pyykönen ja
Kauno Perkiömäki 80-vuotta!*

Konsertissa mukana mm. Alahär-män, Ylihärmän ja Korttesjärven kirkkokuorot. Alahärmän ja Ylihär-män Veteraanikuorot, Evankelinen kuoro, Vaeltajat, Kööri, musiikki-ryhmä Hämeenkyröstä, yksinlau-lua Pekka Keltto ja Asko Autio. Lausuntaa Irma Palomäki ja puhe Heikki Väkiparta.

Tilaisuuden juontaa Satu Kivisaari Kolehiti Elyn työlle.

Muistamiset ennakkoon Elyn tilille FI06 5114 0220 0380 63, viestiksi Veikko ja Kauno 80v tai juhlassa kolehtiin.

Kesä taas tulla saa,
täynnä riemua maa,
ovat pakkaset pois paenneet.
Kedon vaatettavat
kukat niin ihanat,
Isä, uudeksi kaiken sä teet.

Taas nyt kuunnella saan,
miten lintunen maan
laulaa kiitosta korkeuteen.
Sinä ihminen myös,
heitä huolet ja työs,
liity lauluunsa riemulliseen.

Jos on lintusilla
ilo Luojastansa,
luomisvoiman ne tuntea voi.
Aihe suurempi sun,
lapsen lunastetun:
Herran armosta laulusi soi.

Isä Poikansa toi,
suven taivaisen loi,
joka paljoa kauniimpi on,
kuin on kirkkaus maan,
hetken kestää se vaan.
Suvi taivaan on loppumaton.

Kesä aurinkoinen,
lämmin, ihmeellinen,
kylmän pohjolan kauniiksi saa,
mutta uskomaton
armon aurinko on:
sydänjäätkin se voi sulattaa.

Usko Jeesuksehen,
hän on uskollinen,
sinun rauhasi korvaamaton.
Kerran kasteessasi
sinun aarteeksesi
tuli armonsa mittaamaton.

Katso, taivasten maa
meitä nyt odottaa,
sinne talvi ei kylmyyttä tuo.
Rakas Jeesukseni,
tähten kuolemasi
kesään kauneimpaan päästä jo suo.

SK 443